

Čtyři badatelé, kteří posouvají hranice vědy, převzali oborové medaile AV ČR

10.9.2024 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Odhodlání a kreativita laureátů podle Evy Zažímalové inspirují další badatele. „Jejich úspěchy nejsou jen výsledky souhrnu znalostí, ale i touhy překračovat hranice známého,“ vyzdvihla na ceremoniálu a dodala, že základem vědy nejsou tvrdá data, ale schopnost o nich přemýšlet, což ocenění splňují.

Čestná oborová medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách

Roman Holec ze Slovenské akademie věd se věnuje zejména slovenským a středoevropským dějinám 19. a 20. století se zaměřením na hospodářské a sociální dějiny, dějiny šlechty a enviromentální dějiny. Vyučuje také na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. „Je historikem, který nevidí dějiny černobíle,“ poznamenal Stanislav Holubec z Historického ústavu AV ČR, který badatele na medaili navrhl.

Práce Romana Holce poskytuje materiál pro různé interpretace a teoretické koncepty a otevírá nová témata slovenské historiografie. Historik je také členem redakčních rad některých periodik, které vydávají ústavy Akademie věd ČR.

Čestná oborová medaile Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filosofických vědách

Práci **Pavla Janouška** z Ústavu pro českou literaturu AV ČR ocenila Akademie věd ČR už dříve například Akademickou prémie. Patří k nejvýraznějším osobnostem české literárněvědné bohemistiky a spolupracoval na publikacích o české literatuře dvacátého století. Ty významně profilovaly výzkum v jeho domovském pracovišti.

„V Ústavu pro českou, tehdy světovou literaturu AV ČR, působí od roku 1981 – nejprve jako stážista, aspirant a vědecký pracovník, poté se stal zástupcem ředitele a posléze ředitelem,“ připomněla jeho kolegyně Kateřina Piorecká. Prozatím posledním projektem, s nímž je spojený, jsou *Dějiny české literatury v protektorátu Čechy a Morava* z roku 2022, které získaly Cenu Nakladatelství Academia jako kniha roku.

Čestná oborová medaile Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách

Jan Lepš z Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR patří k mezinárodně uznávaným ekologům a biostatistikům. Některé z jeho experimentů jsou nejdéle běžícími experimenty svého druhu na světě. Podílel se také i na založení české výzkumné stanice na Papui Nové Guineji.

Kromě vědecké práce vychovává badatele na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ekologovy zásluhy vyzdvihl jeho kolega František Krahulec: „Do založení Přírodovědecké fakulty se i sám zapojil. Podařilo se mu s ostatními kolegy vytvořit pracoviště, která převyšuje mnohé jiné fakulty Jihočeské univerzity i ty na starších vysokých školách.“

Čestná oborová medaile Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách

Petr Štěpánek působí v Ústavu makromolekulární chemie AV ČR už od roku 1977. Věnuje se fyzikální chemii polymerních systémů, jejich struktuře a dynamice, zejména v technických a biologických aplikacích. Po dvacet dva let stál v čele oddělení nadmolekulárních polymerních

systémů, jež pod jeho vedením dosáhlo světově uznávaných výsledků. Mimo to inicioval spolupráci se zahraničními institucemi a organizoval mezinárodní konference. „Je nejen vynikajícím vědcem. Jde mu také o rozvoj ústavu, k němuž významně přispívá,“ vyzdvihl ředitel pracoviště Jiří Kotek.

Více informací o čestných medailích naleznete na webových stránkách AV ČR.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Ctyri-badatele-kteri-posouvaji-hranice-vedy-prevzali-oborove-medaile-AV-CR-00001>